

ne-a dăruit atâtea spectacole de neuit. Există eșecuri onorabile. Iată unul, agravat de însușirile adverse ale punerii în scenă, muzicii, costumelor, decorului, ce contribuie, toate, la accentuarea discordanței cu neajunsurile evidente ale limbajului.

Unii pot considera depășite dimensiunile magice ale Medeei, născută din aureola lumilor barbare, și pentru totdeauna pecetluită de ea.

Nu sînt chiar atît de siguri. În secolul trecut, fără îndoială, scientismul triumfător putea privi cu un suris indulgent datele primitive ale legendelor.

În vremea bombei, în vremea noilor magicieni ai științei, indiferent pe ce plan, fizic, chimic, intelectual, moral, spaimele antice își redobîndesc, cu îndreptățire, viața. Lumea de astăzi re trăiește vechea segregatie între magicienii purtători, ca și Medeea, ai tuturor forțelor Binelui și Răului, și mulțime, din ce în ce mai străină, despărțită de ei; corul (această plagă, acest cancer în teatrul modern, această imposibilă cristalizare a ceea ce a fost — o știm oare? — o necesitate sau o perfecțiune a teatrului antic) o înfățișează destul de bine. Vechile temeri, între care cea a anului 1000 n-a fost decît un episod minor, reapar. Așadar, mitul atotputernicei Medeei poate renaște. Ar trebui, însă, pentru a-l exprima, un dramaturg de statura lui Eschil sau a lui Shakespeare. E un rol în așteptare, aflat încă în aria imaginarului. El mai seamănă nelinește, răscolind lumea creatorilor.

Caragiale și Sebastian pe scena teatrului „PANCHAMITRAM” din Calcutta

De curînd Compania teatrală „Panchamitram” din Calcutta a pus în scenă O scrisoare pierdută și Jocul de-a vacanța. Ambele piese, a căror adaptare în limba bengali este datorată doamnei Amita Ray, au fost primite cu viu interes de public. Scrisoarea pierdută — nota cronicarul teatral al ziarului „Hindusthan Standard” — este „amuzantă, cursivă, și spirituală”. Cetățeanul turmentat care a prilejuit actorului Sunil Banerjee un mare succes, este caracterizat ca „un microcosmos revelatoriu al masei de alegători, dezorientate din zilele noastre”. Analogiile pe care le sugerează personajul cu realitățile locale, au făcut pe același cronicar să declare că „acest pom, transplantat, are un aspect foarte indian”. Spectacolul a oferit de altminteri înțregii distribuții posibilitatea unor creații remarcabile. Dintre acestea sînt menționate următoarele:

ale lui Shyamal Roy (Cațavencu), Ashim Sen (Dandanache), Chhabi Talukdar (Zoe), Dilip Chatterjee (Tipătescu), Dipak Sengupta (Trahanache) și Sarit Ghosh (Pristanda).

În ce privește Jocul de-a vacanța, presa a relevat că „atmosfera poetică și dialogul intelectual, atît de tipice lui Sebastian, au fost restituite în întreaga lor splendoare prin adaptarea doamnei Ray”. S-a scos în evidență, fapt surprinzător poate, că atmosfera piesei amintește adesea dramaturgia lui Rabindranath Tagore, Sunil Banerjee, interpretul lui Ștefan (și în același timp regizorul spectacolului), a atribuit rolului „elocvența interiorizării”, iar Mamata Chatterjee (Corina) a investit personajul cu „vivacitate și strălucirea tinereții”. Prin măiestria cu care au fost realizate portretele scenice ale acestor doi eroi, succesul spectacolului — spun criticile — a fost pe deplin asigurat.